

= Fylkesmannen
= i Østfold

Styrket pårørende støtte – Khol § 3-6 Styrke barns rettigheter fra 01.01.2018

v/ seniorrådgiver Lasse Johnsen
Fylkesmannen i Østfold

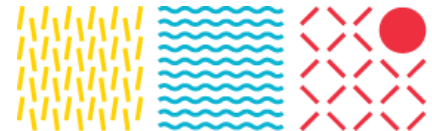

Kommunens helse- og omsorgstjenestelov ny § 3-6

- ≡ § 3-6.Kommunens ansvar overfor pårørende

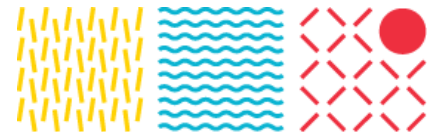
- ≡ Til personer med særlig tyngende omsorgsarbeid skal kommunen tilby nødvendig pårørendestøtte blant annet i form av:
 - ≡ 1. opplæring og veiledning
 - ≡ 2. avlastningstiltak
 - ≡ 3. omsorgsstønad

Hva er nytt egentlig?

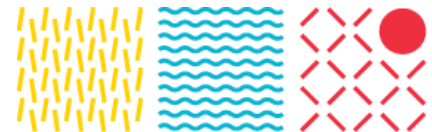
- ≡ Loven gir pårørende en egen bestemmelse som er rettet direkte mot de pårørende – ikke avledet av pasienten/brukeren
- ≡ Selve tjenestene kan vel knapt kalles nye
- ≡ Utvidet plikt til opplæring og veiledning – overfor pårørende ?
- ≡ Rett til avlastning (samme)
- ≡ Rett til omsorgsstønning (samme) – Nytt begrep ikke lengre lønn
- ≡ Ikke lett å se de store materielle endringene her – rettstilstanden etter min vurdering uendret – har gått igjennom forarbeidene
- ≡ De gamle rundskrivene gjelder fortsatt
- ≡ Krav om enkeltvedtak for alt som skal vare lengre enn 2 uker – også opplæring / veiledning

Barns rettigheter!

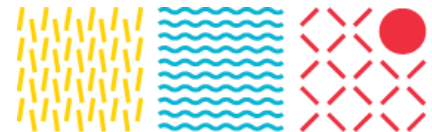
- ≡ Fra nyttår styrkes barns rett til medvirkning i helsetjenesten og helsepersonell får plikt til å ivareta barn som pårørende til søsken.
- ≡ Det ble i statsråd 8. desember vedtatt at disse lovendringene skal tre i kraft 1. januar 2018:
 - ≡ Barns rett til å få informasjon og rett til å bli hørt når de får behandling, skal fremgå direkte av lovteksten.
 - ≡ Det blir innført unntak fra helsepersonells plikt til å informere foreldre når tungtveiende hensyn til barnet taler mot å informere dem. Dette kan hjelpe barn som i dag vegrer seg for å fortelle om vold og overgrep fordi de frykter straff fra foreldre. Unntaket vil gjelde uavhengig av barnet alder.

Barns rettigheter forts.

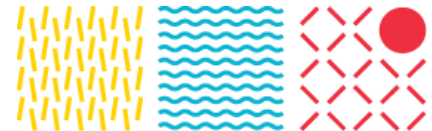
- ≡ Barns rett til å bli hørt når andre samtykker til helsehjelp på deres vegne blir tydeliggjort. Det skal fremgå av loven at barn skal bli hørt fra de er i stand til å danne seg egne meninger om helsehjelpen. Dette skal gjelde senest fra barn fyller sju år. Når barn har fylt 12 år skal det legges stor vekt på hva de mener.
- ≡ Helsepersonell får plikt til å ivareta barn som pårørende til søsken og barn som etterlatte etter foreldre og søsken. I dag har helsepersonell plikt til å ivareta barn som pårørende til foreldre. Nå får de også plikt til å ivareta barn som er søsken til pasienter med alvorlig fysisk og psykisk sykdom, skade eller rusmiddelavhengighet. De får også plikt til å ivareta barn som etterlatte etter foreldre og søsken.

Deltagelse i vaksinasjonsprogram

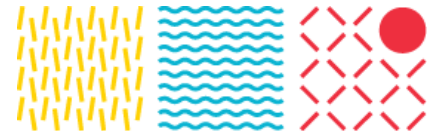
- ≡ Loven endres også slik at det fremgår direkte av lovteksten at det er tilstrekkelig at kun én forelder med foreldreansvar samtykker til vaksinasjon som inngår i barnevaksinasjonsprogrammet.

FNs Barnekonvensjon

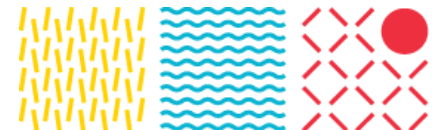
- ≡ Artikkel 3
- ≡ Barnets beste - 1. Ved alle handlinger som berører barn, enten de foretas av offentlige eller private velferdsorganisasjoner, domstoler, administrative myndigheter eller lovgivende organer, skal barnets beste være et grunnleggende hensyn.
- ≡ Artikkel 12
- ≡ 1. Partene skal garantere et barn som er i stand til å gjøre danne seg egne synspunkter, retten til fritt å gi uttrykk for disse synspunkter i alle forhold som vedrører barnet, og tillegge barnets synspunkter behørig vekt i samsvar med dets alder og modenhet.
- ≡ Grunnloven § 104

Oppholdsprinsippet – noen endringer

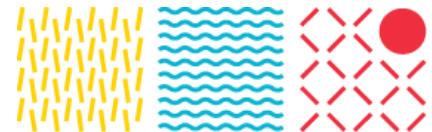
- ≡ Kommunens helse- og omsorgstjenestelov § 3-1, jf. § 11-1 ansvar for utgifter
- ≡ Refusjonsordningen for omsorgstjenester er opphevet fra 1. januar 2018 – Alle § i forskriften unntatt § 3 er opphevet.
- ≡ Med andre ord – det kan ikke lengre kreves refusjon fra oppholdskommunen før innleggelse i institusjon eller annen plassering - fra institusjons/oppholdskommune
- ≡ Dette gjelder nå både innen helse- og omsorg nå – innebærer en styrking av oppholdsprinsippet innen norsk helserett

Tvisteløsning

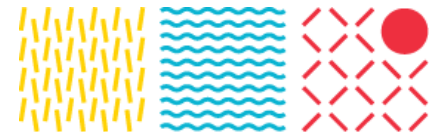
- ≡ § 3. Behandling av tvist mellom kommuner om oppholdsprinsippet
- ≡ Oppstår det tvist mellom kommuner om ansvar etter helse- og omsorgstjenesteloven § 11-1 andre ledd, kan kommunene kreve at fylkesmannen avgjør tvisten.
- ≡ Vi har tatt opp et par spørsmål med Helsedirektoratet i den forbindelse
- ≡ Dette gjelder bare spørsmål knyttet til oppholdsprinsippet og § 3-1, ikke kontraktsrettslige forhold mellom partene
- ≡ Det er ikke klageadgang til Helsedirektoratet på Fylkesmannens avgjørelse

Innleggelse i privat rusinstitusjon

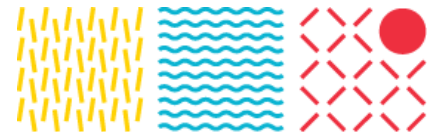
- ≡ Hvem er oppholdskommunen ved innleggelse i privat rusinstitusjon (hvem skal behandle søknaden) når det ikke er søkt på forhånd
- ≡ Bostedskommune før innleggelse – har vært vår praksis
- ≡ I en uttalelse fra Helse- og omsorgsdepartementet legges det til grunn institusjonskommunen – i henhold til oppholdsprinsippet
- ≡ Vi kommer til å følge vår nåværende praksis, men se på dette samlet i det nye Fylkesmannsembete Viken
- ≡ NB: Pasienten/brukerens materielle rett til å få søknaden innvilget (i ettertid) – er uendret

Forvaltningsloven § 34 andre ledd – nytt

- ≡ Andre ledd.
- ≡ Tas klagen under behandling, kan klageinstansen prøve alle sider av saken og herunder ta hensyn til nye omstendigheter. Den skal vurdere de synspunkter som klageren kommer med, og kan også ta opp forhold som ikke er berørt av ham. Der statlig organ er klageinstans for vedtak truffet av en kommune eller fylkeskommune, skal klageinstansen legge stor vekt på hensynet til det kommunale selvstyre ved prøving av det frie skjønn. Det skal fremgå av vedtaket hvordan klageinstansen har vektlagt hensynet til det kommunale selvstyre.

Lov om mekling og rettergang i sivile tvister (tvisteloven) – § 1-4a (ny bestemmelse – i kraft 1. januar 2018)

- ≡ Kommunen kan reise sak mot staten om gyldigheten av statlige vedtak, når de er uenige om hvordan staten har utøvd sin myndighet
- ≡ Av hensyn til pasient/bruker kan saken i utgangspunktet ikke omgjøres
- ≡ Pasient og brukerrettighetsloven § 7-7 første ledd, første setning
 - «En kommune må oppfylle et vedtak fra et statlig forvaltningsorgan som gir en privat part rett til tjenester etter loven her, selv om kommunen får vedtaket kjent ugyldig gjennom søksmål etter tvisteloven § 1-4 a».

NB: kommunen kan fremme krav om erstatning mot staten

